

Kraków, 6 marca 2025 r.

DPS.D.0710.3.2025**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa****Dotyczy: ODPOWIEDŹ NA RAPORT KRAJOWEGO MECHANIZMU PREWENCJI TORTUR**

W odpowiedzi na raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur KMP.575.2.2024.KK z dnia 31.01.2025 r., doręczony w dniu 06.02.2025 r., z wizytacji Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1, która odbyła się w dniach 25-28 marca 2024 r., przedstawiam sprawozdanie o sposobie realizacji zaleceń zawartych w/w raporcie:

Ad. 1)

Wprowadzono jako obowiązkowy element dokumentacji medycznej - formularz do oznaczania ewentualnych stwierdzonych obrażeń mieszkańca Domu, zawierający mapy ciała - do ich umiejscowienia wraz ze zdjęciami obrażeń (wykonywanymi za zgodą podopiecznych i w przypadku osób ubezwłasnowolnionych również za zgodą opiekuna prawnego).

Ad. 2)

Podjęto działania w celu pozyskania środków finansowych na przeszkolenie personelu pracowniczego z Protokołu stambulskiego i stosowania się do zawartych w nim wytycznych. Zaplanowano z wykonawcą w/w szkolenia termin realizacji na II kwartał 2025 r.

Ad. 3)

Informuję, że Zarządzeniem Nr 7/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, z dnia 4 marca 2025 r., uregulowano ograniczenie wyjść mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 zgodnie z wymogami art. 55 ustawy o pomocy społecznej.

Ad. 4)

Dokonano kontroli obecnych oświadczeń i zmiany wzoru oświadczeń.

Zapoznano osoby ubezwłasnowolnione z ich prawami oraz odebrano od nich stosowne oświadczenia.

Ad. 5,6 oraz 7)

Zarządzeniem Nr 4/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, z dnia 28 lutego 2025 roku została wprowadzona Procedura postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1.

Procedura określa:

- 1) zindywidualizowane przyczyny uzasadniające nietypowy sposób postępowania z mieszkańcem,
- 2) działania podejmowane przez personel i użyty do tego sprzęt,
- 3) stosowanie środków zabezpieczających tylko za zgodą lekarza. Lekarz po zbadaniu mieszkańca i indywidualnej ocenie stanu zdrowia i ryzyka, odnotowuje w dokumentacji medycznej mieszkańca potrzebę zastosowania środka, czas i okoliczności stosowania, ewentualne przeciwwskazania i inne uwagi istotne dla zapewnienia właściwej opieki.
- 4) okresową kontrolę stosowania środków zabezpieczających,
- 5) dokumentowanie wszelkich urazów i obrażeń odniesionych przez mieszkańca w trakcie stosowania tego środka oraz bezpośrednio po jego zakończeniu (np. obtarcia, skaleczenia, upadki, itp.),
- 6) stosowanie do zabezpieczenia mieszkańców wyłącznie produktów specjalistycznych, przeznaczonych do opieki nad osobami niepełnosprawnymi,
- 7) procedura wskazuje, że wszelkie zabezpieczenia powinny być stosowane proporcjonalnie do sytuacji, z poszanowaniem godności człowieka i w sposób powodujący jak najmniejszą dolegliwość.

Ad. 8 i 9)

Wprowadzono Zarządzenie Nr 3/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków lub petycji kierowanych do Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1, w którym zaktualizowano sposoby wnoszenia skarg i wniosków.

Poinformowano mieszkańców i ich opiekunów prawnych o istnieniu zeszytu skarg i wniosków oraz o prawie i sposobie do ich składania, dodatkowo wywieszono informację o sposobie i miejscu składania skarg i wniosków na tablicach ogłoszeń na wszystkich piętrach.

Stworzono i zainstalowano skrzynkę na skargi i wnioski, z której mieszkańcy i inne osoby mogą korzystać z zachowaniem zasad poufności. Informację o w/w zmianach umieszczono na tablicach ogłoszeń na wszystkich piętrach Domu.

Ad. 10)

Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 zapewnia opiekę osobom niepełnosprawnym o zróżnicowanych potrzebach, w tym osobom z ograniczoną mobilnością oraz z dysfunkcjami fizycznymi i poznawczymi, przede wszystkim zaś osobom z diagnozą uzależnienia od alkoholu. W związku z tym u części mieszkańców występują trudności z samodzielnym kontrolowaniem potrzeb fizjologicznych.

Pomimo bieżącego sprzątanía pokoi, łazienek, przebiegania mieszkańców oraz odpowiednich zabiegów i procedur higienicznych, sytuacje związane z nietrzymaniem moczu oraz innymi dysfunkcjami mogą prowadzić do chwilowego występowania nieprzyjemnych zapachów.

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax + 48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpcu.krakow.pl

31-419 Kraków, ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpcu.krakow.pl

Zarządzeniem nr 2/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 27 lutego 2025 roku, zaktualizowano Procedurę sprzątnia i dezynfekcji powierzchni.

Bieżące sprzątnie w Domu Pomocy Społecznej odbywa się zgodnie z harmonogramem dostosowanym do potrzeb mieszkańców, a w sytuacjach awaryjnych reagujemy natychmiastowo. Stosowane są specjalistyczne środki czystości oraz neutralizatory zapachów dostosowane do specyfiki placówek opiekuńczych.

Regularnie wymieniane są materiały chłonne, a personel dba o higienę osobistą mieszkańców. System wentylacyjny jest na bieżąco konserwowany i optymalizowany w celu zapewnienia odpowiedniej cyrkulacji powietrza.

Wprowadzono także dodatkowe kontrole czystości w pomieszczeniach mieszkalnych Domu.

Ad. 11)

Zmieniono harmonogramy pracy personelu w sposób zapewniający optymalną liczbę personelu niezbędną do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu w porze nocnej. Zespół nocny obejmuje obecnie 3 pracowników na zmianie.

Ad. 12)

Wprowadzono możliwość uzyskania wsparcia, opieki psychologicznej dla pracowników Domu, niezależnie od spotkań pracowników w ramach superwizji.

Opieka psychologiczna realizowana będzie przez specjalistę zewnętrznego - posiadającego odpowiednie kwalifikacje psychologa i psychoterapeuty ilekroć sytuacja tego będzie wymagać - począwszy od miesiąca kwietnia 2025 r.

Ad. 13)

Został zaktualizowany dotychczasowy plan szkoleń na 2025 r. w celu zapewnienia pracownikom szkoleń z zakresu: sposobów radzenia sobie ze stresem, agresją, wypaleniem zawodowym, kontaktu z trudnym mieszkańcem, dialogu motywującego, interwencji kryzysowej, oraz międzynarodowych standardów w zakresie ochrony praw człowieka, ukierunkowanych na zapobieganie torturom i innym formom złego traktowania.

Ponadto w odniesieniu do części V raportu, dotyczącej dokumentacji prowadzonej w placówce, wprowadzono nowe oświadczenie dotyczące podstawowej opieki zdrowotnej i opieki psychiatrycznej.

Wydano także polecenie pracownikom Domu uzyskiwania każdorazowo zgody od opiekuna prawnego na wszystkie inne działania medyczne wobec osoby ubezwłasnowolnionej.

Dodatkowo w nawiązaniu do sytuacji opisanej w pkt. 50 raportu informuję, że wymieniony w raporcie mieszkaniec w dniu 7 maja 2024 r. został przeniesiony do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Trzebini. Decyzja o umieszczeniu w domu pomocy społecznej była przedłużona ze względu na czas oczekiwania na miejsce w w/w placówce opiekuńczo leczniczej.

W nawiązaniu do problemu poruszanego w części IV raportu pkt 22 -28, dotyczącego kontroli i przechowywania alkoholu, zgodnie z procedurą depozytów alkoholowych wprowadzono nowe

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

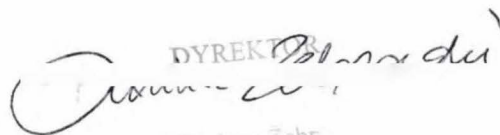
tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax + 48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpcu.krakow.pl

31-419 Kraków, ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpcu.krakow.pl

zasady postępowania personelu placówki w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom w placówce, nie ingerujące w prawa i wolności mieszkańców Domu.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR

mgr Dariusz Żebr

Otrzymują

1. Adresat
2. a/a

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax + 48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpcu.krakow.pl

31-419 Kraków , ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpcu.krakow.pl

Warszawa, 17-07-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.575.2.2024.KK

Pan

Dariusz Żebrowski

Dyrektor Domu Pomocy Społecznej

ul. Rozrywka 1

31-419 Kraków

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 6 marca 2025 r. (DPS.D.0710.3.2025) uprzejmie dziękuję za przedstawienie stanowiska w zakresie realizacji zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (KMPT), wskazanych w raporcie z wizytacji Domu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Na wstępie pragnę podkreślić, że wdrożenie zaleceń KMPT daje szansę na zminimalizowanie ryzyka niewłaściwego traktowania podopiecznych, służy poprawie standardów pracy personelu oraz budowie kultury instytucjonalnej, skoncentrowanej na ochronie praw człowieka. Dlatego też cieszę się, że wyraził Pan Dyrektor gotowość wprowadzenia ulepszeń, stosownie do kierunku zaproponowanego przez KMPT.

Po analizie uzyskanej odpowiedzi na raport, Krajowy Mechanizm widzi potrzebę uszczegółowienia otrzymanych informacji. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 22 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) w zw. z art. 17 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1264), zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy odbyło się szkolenie personelu z Protokołu Stambulskiego? Jeżeli tak, to kto prowadził to szkolenie i jaki był jego zakres (uprzejmie proszę o nadesłanie konspektu szkolenia)?
2. Czy zatrudniono większą liczbę personelu opiekuńczego? Jeżeli tak, w jakiej liczbie? Jak w chwili obecnej wygląda obsada personelu w ciągu dnia i w ciągu nocy?
3. Czy personel objęty jest superwizją? Jeżeli tak, jaka jest jej częstotliwość? Czy zapewniono personelowi wskazaną w odpowiedzi opiekę psychologiczną realizowaną przez zewnętrznego specjalistę?
4. Jakie szkolenia od zakończenia wizytacji odbył personel, a jakie planowane są na ten rok?

Ponadto Krajowy Mechanizm zwraca się z prośbą o nadesłanie kopii następujących dokumentów:

1. formularza do oznaczania obrażeń, zawierającego mapy ciała do ich umiejscowienia,
2. zarządzenia Nr 7/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 4 marca 2025 r.,
3. oświadczeń jakie muszą podpisywać mieszkańcy przy przyjęciu,
4. procedury postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1,
5. zarządzenia Nr 3/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków lub petycji kierowanych do Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1.

Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

DPS.D.0710.16.2025**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa****Dotyczy: odpowiedź na pismo KMP.575.2.2024.KK**

Odpowiadając na Państwa pismo z dnia 17.07.2025 r. Znak KMP.575.2.2024.KK w zakresie uszczegółowienia informacji o realizacji zaleceń Krajowego Mechanizmu Tortur w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1,

Ad. 1)

Ze względu na brak bieżących środków finansowych na zrealizowanie szkolenia personelu z Protokołu Stambulskiego, złożono w miesiącu kwietniu 2025 r. do Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wniosek o przyznanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dofinansowanie do kursu „Protokół Stambulski i prawa mieszkańca Domu Pomocy Społecznej – standardy opieki, dobrostan i bezpieczne procedury” – konspekt w załączeniu. Wniosek nie został jeszcze rozpatrzony, planowane w/w szkolenie jest w IV kwartale 2025 roku.

Ad. 2)

Nie zatrudniono dodatkowej liczby personelu opiekuńczego. Harmonogramy pracy pracowników zawierają optymalną liczbę personelu niezbędną do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu pracy w porze nocnej, jak i dziennej. Dokonano natomiast przesunięć w harmonogramach pracy pracowników w taki sposób by zabezpieczyć możliwość obsadzenia każdej zmiany nocnej w trzech opiekunów na zmianie. W związku z tym przesunięciem zmiana dzienna obejmuje co najmniej czterech opiekunów na zmianie. Dodatkowo na zmianie dziennej w dni powszednie (od poniedziałku do piątku) obecni są pracownicy świadczący usługi opiekuńczo – terapeutyczne: dwóch terapeutów uzależnień, psycholog, pracownik gabinetu medycznego – pielęgniarka/opiekun medyczny, rehabilitantka, dwie terapeutki zajęciowe, dwie pracowniczki – pokojowe oraz dwie pracowniczki socjalne. W dni wolne od pracy (soboty niedziele i święta) na zmianie dziennej są obecne także: jeden pracownik gabinetu medycznego – pielęgniarka/opiekun medyczny, dwie pracowniczki na stanowisku – pokojowe.

Ad. 3)

Personel objęty jest superwizją, która odbywa się raz w miesiącu.

Dodatkowo od kwietnia realizowana jest pomoc psychologiczna realizowana przez specjalistę zewnętrznego - posiadającego odpowiednie kwalifikacje- psychologa i psychoterapeuty.

Ad. 4)

W Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1, przeprowadzono w dniach 29.03.2025 r., 26.04.2025 r., 17.05.2025 r., cykl szkoleń dla personelu, obejmujących tematykę budowania

relacji opiekun-mieszkaniec w aspekcie realizacji celów programu readaptacyjnego i terapeutycznego.

Szkolenia miały na celu podniesienie kompetencji pracowników w zakresie:

- a) sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją,
- b) wypaleniem zawodowym,
- c) kontaktu z trudnym mieszkańcem,
- d) dialogu motywującego,
- e) interwencji kryzysowej.

Planowane jest także kolejne szkolenie z powyższego cyklu w dniu 27.09.2025 r. Dodatkowo w listopadzie realizowane będzie planowe szkolenie z Pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ponadto w załączeniu przesyłam kopię dokumentów:

1. Zarządzenie Nr 5/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 3 marca 2025 roku w sprawie przyjęcia Procedury dokumentowania obrażeń mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1
2. Zarządzenie Nr 7/2025 z dnia 4 marca 2025 roku i Nr 13/2025 roku z dnia 5 czerwca 2025 roku Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w sprawie Regulaminu Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1
3. Dokumentacja mieszkańców wraz z oświadczeniami
4. Oświadczenie opieka zdrowotna
5. Zarządzenie Nr 4/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjęcia Procedury postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1
6. Zarządzenie Nr 3/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków lub petycji kierowanych do Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

1. Protokół Stambulski i prawa mieszkańca DPS – konspekt szkolenia
2. Zarządzenie Nr 5/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 3 marca 2025 roku w sprawie przyjęcia Procedury dokumentowania obrażeń mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1
3. Zarządzenie Nr 7/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 4 marca 2025 roku w sprawie Regulaminu Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1
4. Zarządzenie Nr 13/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 5 czerwca 2025 roku w sprawie Regulaminu Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1
5. Dokumentacja mieszkańców wraz z oświadczeniami
6. Oświadczenie opieka zdrowotna
7. Zarządzenie Nr 4/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjęcia Procedury postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1
8. Zarządzenie Nr 3/2025 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków lub petycji kierowanych do Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax + 48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpu.krakow.pl

31-419 Kraków, ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpu.krakow.pl

Otrzymują

1. Adresat
2. a/a

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax + 48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpu.krakow.pl

31-419 Kraków , ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpu.krakow.pl

Warszawa, 29-08-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.575.2.2024.KD

**Pan
Dariusz Żebrowski
Dyrektor
Dom Pomocy Społecznej
ul. Rozrywka 1
31-419 Kraków**

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2025 r. (znak pisma DPS.D.0710.16.2025), uprzejmie dziękuję za uszczegółowienie stanowiska w zakresie realizacji zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (KMPT), wskazanych w raporcie z wizytacji w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Na wstępie chciałbym podkreślić, że cieszę się, że wyraził Pan gotowość oraz podjął działania, w celu wprowadzenia ulepszeń, stosownie do kierunku zaproponowanego przez KMPT. Niemniej jednak, jedna kwestia wymaga komentarza.

Przesłane oświadczenia dotyczące wyrażania zgody na wykonywanie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza psychiatry z zakresu świadczenia zdrowotnego, profilaktycznego, diagnostycznego, leczniczego, są niezgodne z obecnie obowiązującym porządkiem prawnym.

Zgodnie z uregulowaniami ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty¹, lekarz może przeprowadzić badanie lub udzielić innych świadczeń zdrowotnych po wyrażeniu zgody przez pacjenta (art. 32 ust. 1). W przypadku osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej zgodę wyraża przedstawiciel ustawowy tej osoby. Jeżeli osoba taka jest w stanie z rozeznaniem wypowiedzieć opinię w sprawie badania, konieczne jest ponadto uzyskanie zgody tej osoby (art. 32 ust. 4).

KMPT zaleca więc każdorazowe odbieranie zgody na konkretne świadczenie medyczne od opiekunów prawnych. Podkreśla przy tym, że stosownie do art. 32 ust. 7 ww. ustawy, zgoda może być wyrażona ustnie albo nawet poprzez takie ich zachowanie, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się proponowanym przez lekarza czynnościom medycznym.

KMPT zwraca również uwagę, że w sytuacjach nagłych udzielenie podopiecznemu świadczenia zdrowotnego, w tym przeprowadzenie zabiegu operacyjnego, może być przeprowadzone bez zgody zainteresowanych (art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 7 ustawy). Ponadto jednak, jeżeli małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, sprzeciwia się czynnościom medycznym, poza zgodą jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego albo w przypadku niewyrażenia przez nich zgody wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego (art. 32 ust. 7).

Warto też zauważyć, że jeżeli zachodzi jedynie potrzeba przeprowadzenia badania mieszkańca (jeżeli pacjent jest niezdolny do świadomego wyrażenia zgody), zgodę wyrazić może także opiekun faktyczny, przykładowo pracownik placówki (art. 32 ust. 3 ww. ustawy).

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur zaleca każdorazowe odbieranie zgody od przedstawicieli ustawowych mieszkańców na świadczenia medyczne w sytuacjach, w których ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty wymaga ich zgody.

Na podstawie art. 22 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1287 z późn. zm.

art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich²,
uprzejmie proszę o odniesienie się do powyższych rekomendacji, w terminie
14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

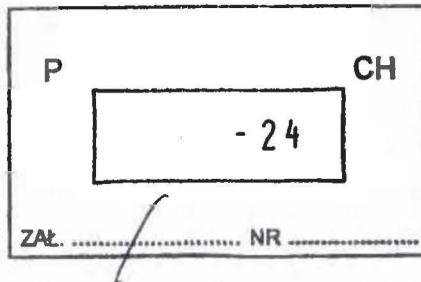
Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 z późn. zm.

DPS.D.081.1.2025

RPW/69666/2025 P
Data: 2025-09-24

Kraków, 19 września 2025 r.

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa****Dotyczy: odpowiedź na pismo KMP.575.2.2024.KD**

W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 29 sierpnia 2025 r., znak: KMP.575.2.2024.KD, dotyczące oświadczenia o wyrażeniu zgody na wykonywanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz opieki psychiatrycznej, obejmujących świadczenia zdrowotne, profilaktyczne, diagnostyczne i lecznicze, uprzejmie informuję, iż zgodnie z Państwa zaleceniami dokument ten został wycofany z obiegu.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, przy ul. Rozrywka 1, korzystają ze świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w zewnętrznych placówkach medycznych, przez lekarzy i specjalistów którzy nie są pracownikami Domu Pomocy Społecznej.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej - ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające, zapewniające m.in. pomoc mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych (art. 58. 2 ustawy o pomocy społecznej - dom pomocy społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów).

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 514) oraz zgodnie z Państwa wytycznymi, zgody przedstawicieli ustawowych mieszkańców oraz samych mieszkańców będą każdorazowo odbierane w sytuacjach, w których przepisy tej ustawy przewidują taki obowiązek.

Rozumiemy jednocześnie, że zgodnie z art. 32 ust. 7, w/w ustawy wyrażenie zgody na konkretne świadczenie medyczne może nastąpić również w formie ustnej albo dorozumianej - poprzez takie zachowanie, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się proponowanym przez lekarza czynnościom medycznym.

Z wyrazami szacunku

mgr Dariusz Zebrowski

Otrzymują

1. Adresat
2. a/a

Dom Pomocy Społecznej w Krakowie

tel. +48 12 411 94 00, +48 12 410 53 26, fax +48 12 410 53 25, sekretariat.dps@mcpu.krakow.pl

31-419 Kraków, ul. Rozrywka 1

www.dps.mcpu.krakow.pl

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Krakowie

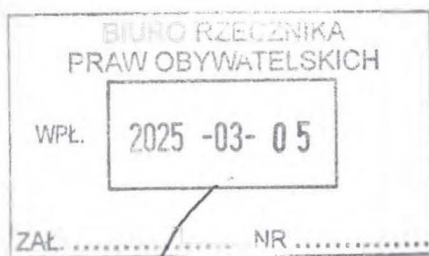
RPW/26037/2025 P
Data:2025-03-05

Kraków,

27. 02. 2025

DN.0700.4.2025

W 4484 / 5

Pani Katarzyna Kopystyńska
Zastępczyni Dyrektora Zespołu
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dotyczy: ZALECENIE Z RAPORTU KRAJOWEGO MECHANIZMU PREWENCJI TORTUR

Data pisma: 31.01.2025 r.

Data wpływu: 31.01.2025 r.

Znak sprawy: KMP.575.2.2024.JW

Szanowna Pani,

Pismem z 31 stycznia 2025 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie został przekazany raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji przeprowadzonej w dniach 25-28 marca 2024 r. w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Rozrywka 1 prowadzonym przez Gminę Miejską Kraków.

Mając na uwadze zasadność wdrożenia wymienionych w raporcie poniższych zaleceń, proszę o wskazanie podstawy prawnej ich realizacji celem wprowadzenia jednolitych wytycznych dla wszystkich domów pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków oraz na zlecenie Gminy, nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie:

1. Stosowanie wobec mieszkańców szczególnych zabezpieczeń (w odniesieniu do podnoszenia barierek przyłóżkowych) wyłącznie na zlecenie lekarza i odnotowywanie tego faktu w dokumentacji medycznej mieszkańca.
2. Opracowanie procedury szczegółowo regulującej sposób postępowania z mieszkańcami wymagającymi szczególnych zabezpieczeń wskazanych w pkt. 1.
3. Rejestrowanie obrażeń ciała mieszkańców za pomocą specjalnego formularza do oznaczenia umiejscowienia obrażeń z wizerunkiem sylwetki człowieka (tzw. mapy ciała) i wykonywanie zdjęć obrażeń.
4. Przechowywanie specjalnego formularza do oznaczania obrażeń, zawierającego mapy ciała do umiejscowienia urazów wraz z dokumentacją fotograficzną w dokumentacji mieszkańca.
5. Przeszkolenie personelu z Protokołu Stambulskiego.
6. Zatrudnienie większej liczby personelu opiekuńczego.

Zaznaczam, że żaden z obowiązujących przepisów dotyczących domów pomocy społecznej nie przewiduje realizacji wymienionych powyżej wytycznych.

Jednocześnie informuję, że wskaźnik zatrudnienia w Zespole Opiekuńczo – Terapeutycznym w wizytowanym Domu Pomocy Społecznej zgodnie z Zarządzeniem Nr 2252/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia i wprowadzenia do stosowania jednolitych standardów opieki i zatrudniania w krakowskich domach pomocy społecznej wynosi 0,53 a więc jest wyższy niż wymagany dla jednostki tego typu a wynikający z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR

Witold Kramarz

Otrzymują:
Adresat
a/a

Warszawa, 17-07-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.575.2.2024.KK

Pan

Witold Kramarz

**Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Krakowie**

ul. Józefińska 14

30-529 Kraków

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 27 lutego 2025 r. (DN.0700.4.2025) uprzejmie wyjaśniam, że podstawa prawna działalności i wydawanych zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur została podana w pkt I wysłanego do Państwa raportu z wizytacji Domu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Niemniej jednak informuję, iż Rzecznik na podstawie art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich¹ wykonuje funkcję krajowego mechanizmu prewencji, niezależnego organu do spraw przeciwdziałania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu i poniżającemu traktowaniu albo karaniu,

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1264.

działającego w oparciu o Protokół fakultatywny do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur² [dalej: OPCAT].

Funkcję tę Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje za pomocą działającego w Biurze RPO Zespołu – Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur. Podstawowym zadaniem tego zespołu jest monitorowanie sytuacji w miejscach pozbawienia wolności, przez niezapowiedziane wizytacje. Ich celem jest ocena sposobu traktowania osób przebywających w detencji i zapewnionych im zabezpieczeń oraz rekomendowanie praktycznych rozwiązań, które wzmocnią ich ochronę przed ryzykiem tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania.

Krajowy Mechanizm w swojej działalności bierze pod uwagę nie tylko prawo polskie ale również zalecenia i standardy międzynarodowe. **Normy prawa polskiego traktować trzeba jako pewne minimum wyznaczonego przez ustawodawcę standardu świadczenia usług w domach pomocy społecznej.**

Rolą Krajowego Mechanizmu jest systematyczne podnoszenie standardów działania wizytowanych placówek w celu zapewnienia jak najbardziej wszechstronnej opieki nad osobami w nich przebywającymi. Propagowanie rozwiązań wynikających ze standardów międzynarodowych, służy zatem zwiększaniu ochrony osób pozbawionych wolności przed torturami i innymi przejawami niehumanitarnego, poniżającego traktowania albo karania, która nie zawsze na gruncie krajowym jest ochroną wystarczającą. Krajowy Mechanizm wydając swoje zalecenia za każdym razem kieruje się przede wszystkim dobrem osób przebywających w danej placówce, jak również personelu wizytowanego miejsca. **Z tego też powodu, formułowane rekomendacje wykraczają niejednokrotnie poza opisany w prawie krajowym standard dotyczący funkcjonowania wizytowanego miejsca.**

² Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192.

Dodatkowo wskazać należy, że art. 22 OPCAT obliguje podmioty krajowe do analizy rekomendacji krajowych mechanizmów prewencji oraz nawiązywania dialogu na temat możliwych środków ich realizacji.

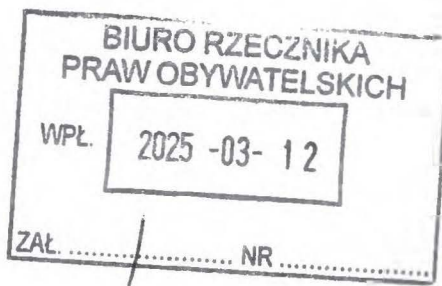
Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia rozwieją Pana wątpliwości co do podstawy prawnej wydawanych zaleceń przez Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

RPW/28078/2025 P
Data: 2025-03-12

Kraków,

05 MAR 2025

DN.0700.5.2025

0840/4

Pani Katarzyna Kopystyńska
Zastępczyni Dyrektora Zespołu
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dotyczy: RAPORTU KRAJOWEGO MECHANIZMU PREWENCJI TORTUR**Data pisma:** 31.01.2025 r.**Data wpływu:** 4.02.2025 r.**Znak sprawy:** KMP.575.2.2024.JW

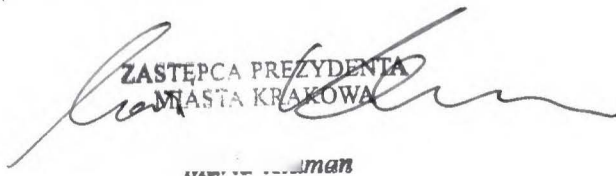
Szanowna Pani,

Odnosząc się do zaleceń (pkt VI.II) zawartych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1 uprzejmie informuję, że Zarządzeniem Nr 2252/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia i wprowadzenia do stosowania jednolitych standardów opieki i zatrudniania w krakowskich domach pomocy społecznej wprowadzono ustandaryzowany wskaźnik zatrudnienia w zespołach opiekuńczo - terapeutycznych.

Zgodnie z powołanym Zarządzeniem wskaźnik zatrudnienia w Zespole Opiekuńczo - Terapeutycznym w wizytowanym Domu Pomocy Społecznej wynosi 0,53 a więc jest wyższy niż wymagany dla jednostki tego typu, wynikający z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że ewentualne zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w przedmiotowym Domu Pomocy Społecznej wiązałoby się także z koniecznością poniesienia dodatkowych nakładów finansowych dla pozostałych 13 domów pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków oraz na jej zlecenie.

Z wyrazami szacunku:

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA KRAKOWA

Otrzymują:Adresat

aa

Urząd Miasta Krakowa
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
tel. +48 12 616 13 09, +48 12 616 13 19
ZP.Maria.Klaman@um.krakow.pl
31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
www.krakow.pl

